

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 stycznia 2023 r.

Poz. 153

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 grudnia 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Narodowym Centrum Nauki

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2019 r. poz. 1384), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079),
- 2) ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 30 listopada 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 146 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), który stanowi:

„Art. 146. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 125 pkt 11 lit. b i pkt 13, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
 - 2) art. 129, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.;
 - 3) art. 111, art. 139 i art. 144, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 4) art. 84, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2022 r.;
 - 5) art. 113 pkt 4 lit. b i pkt 5 oraz art. 140, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 6) art. 125 pkt 12, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2019 r.;
 - 7) art. 125 pkt 10, 17, 18 i 20, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 8) art. 113 pkt 19 i art. 142 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 36 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 10 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117), który stanowi:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 153)

USTAWA

z dnia 30 kwietnia 2010 r.

o Narodowym Centrum Nauki

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej „Centrum”.

2. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.¹⁾), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

3. Siedzibą Centrum jest miasto Kraków.

4. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.

5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum statut, w którym określi:

- 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Centrum,
- 2) organizację Biura Centrum,
- 3) wartość majątku, powyżej której rozporządzenie majątkiem Centrum przez Dyrektora Centrum wymaga zgody Rady Centrum

– mając na względzie sprawne wykonywanie zadań przez Centrum.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) badaniach podstawowych – należy przez to rozumieć badania podstawowe w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.²⁾);
- 2) projektach badawczych – należy przez to rozumieć przedsięwzięcia mające na celu wykonanie w ustalonym okresie badań podstawowych o tematyce określonej przez wnioskodawcę, realizowane na podstawie umowy o realizację i finansowanie projektu;
- 3) (uchylony)
- 4) doświadczonym naukowcu – należy przez to rozumieć osobę posiadającą stopień naukowy doktora, która w okresie 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe:
 - a) opublikowała co najmniej pięć publikacji w renomowanych czasopismach naukowych polskich lub zagranicznych,
 - b) kierowała realizacją projektów badawczych,
 - c) spełnia co najmniej trzy z poniższych kryteriów:
 - była w Komitecie naukowym przynajmniej jednej uznanej konferencji międzynarodowej,
 - opublikowała co najmniej jedną monografię,
 - wygłosiła prezentacje na uznanych konferencjach międzynarodowych,
 - zdobyła międzynarodową nagrodę albo wyróżnienie,
 - jest lub była członkiem uznanych stowarzyszeń, międzynarodowych organizacji naukowych lub akademii,
 - ma inne istotne osiągnięcia w nauce,

a w przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki – osobę, która jest autorem dzieł artystycznych o międzynarodowym znaczeniu lub istotnych dla kultury polskiej oraz brała aktywny udział w międzynarodowych wystawach, festiwalach, wydarzeniach artystycznych, plastycznych, muzycznych, teatralnych i filmowych;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117, 1459, 2185 i 2306.

- 5) Koordynatorze Dyscyplin – należy przez to rozumieć pracownika Centrum odpowiadającego za organizację prac Zespołów Ekspertów i przeprowadzanie konkursów na realizację projektów badawczych w jednej dyscyplinie naukowej lub w grupie kilku dyscyplin naukowych, w tym w szczególności za zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu.

Rozdział 2

Organy i organizacja Centrum

Art. 3. Organami Centrum są:

- 1) Dyrektor Centrum, zwany dalej „Dyrektorem”;
- 2) Rada Centrum, zwana dalej „Radą”.

Art. 4. 1. Rada przeprowadza konkurs na stanowisko Dyrektora.

2. Rada ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci Dyrektora.

3. Informację o ogłoszeniu konkursu Rada przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanemu dalej „Ministrem”.

4. Kandydatem na stanowisko Dyrektora może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych w sektorze naukowym lub badawczo-rozwojowym;
- 4) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 5) posiada znajomość języka angielskiego w stopniu pozwalającym na swobodne porozumiewanie się;
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459 i 1512), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami.

5. W przypadku niewyłonienia kandydata na stanowisko Dyrektora, Rada przeprowadza nowy konkurs.

6. Minister, na wniosek Rady, powołuje Dyrektora wyłonionego w drodze konkursu.

Art. 5. 1. Dyrektor przeprowadza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora.

2. Informację o ogłoszonym konkursie Dyrektor przekazuje niezwłocznie Ministrowi.

3. Do kandydatów na zastępcę Dyrektora stosuje się przepisy art. 4 ust. 4 pkt 1–3, 5 i 6.

4. Kandydatem na stanowisko zastępcy Dyrektora może być osoba, która posiada co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny.

5. Dyrektor ogłasza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora:

- 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji zastępcy Dyrektora;
- 2) niezwłocznie – w przypadku odwołania albo śmierci zastępcy Dyrektora.

6. W przypadku niewyłonienia kandydata na stanowisko zastępcy Dyrektora, Dyrektor przeprowadza nowy konkurs.

7. Dyrektor powołuje nie więcej niż dwóch zastępców Dyrektora wyłonionych w drodze konkursu.

Art. 6. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursów na stanowiska, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1, sposób wyłaniania komisji konkursowej, sposób publikacji informacji o konkursie oraz dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i rzetelności procedury konkursowej.

Art. 7. 1. Kadencja Dyrektora trwa 4 lata.

2. Ta sama osoba może pełnić funkcję Dyrektora nie dłużej niż przez dwie kadencje.

3. Do zastępców Dyrektora stosuje się przepisy ust. 1 i 2.

4. Dyrektor i jego zastępcy pełnią obowiązki do dnia powołania następców.

Art. 8. Powołanie, o którym mowa w art. 4 ust. 6 i art. 5 ust. 7, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 9. 1. Minister odwołuje Dyrektora w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 4 ust. 4 pkt 1 i 2;
- 4) działania niezgodnego z prawem lub zasadami rzetelności i gospodarności;
- 5) niezatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum lub jego nieprzedstawienia w terminie określonym w art. 11 ust. 6;
- 6) nieprzeprowadzenia audytu zewnętrznego, o którym mowa w art. 43a.

2. Dyrektor odwołuje zastępcę Dyrektora w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1–4.

Art. 10. 1. Minister ustala wysokość wynagrodzenia Dyrektora zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136).

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wynagradzania zastępców Dyrektora, Koordynatorów Dyscyplin oraz pracowników Biura Centrum, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań i kwalifikacje niezbędne do ich wykonywania.

Art. 11. 1. Dyrektor kieruje działalnością Centrum, jest odpowiedzialny za prawidłowe i sprawne realizowanie zadań Centrum i reprezentuje je na zewnątrz.

2. Dyrektor jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową Centrum oraz za zarządzanie i gospodarowanie majątkiem Centrum.

3. Dyrektor jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu Centrum.

4. Dyrektor zatwierdza przedłożone przez Koordynatora Dyscyplin listy rankingowe, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 6 oraz ust. 2, i zawiera umowy o realizację i finansowanie projektów badawczych oraz umowy, o których mowa w art. 35 ust. 1.

5. Dyrektor przygotowuje i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia projekt rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej.

6. Dyrektor przygotowuje i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia roczne sprawozdanie finansowe Centrum wraz ze sprawozdaniem z badania sporządzonym przez firmę audytorską, o której mowa w art. 42, w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

7. Dyrektor przygotowuje i, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedstawia Ministrowi zatwierdzony przez Radę projekt rocznego planu działalności Centrum oraz roczne sprawozdanie z realizacji zadań Centrum obejmujące informacje o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum wraz z ewaluacją realizowanych zadań oraz oceną ich wpływu na rozwój nauki.

8. W terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia przez Ministra projektu rocznego planu finansowego Centrum Dyrektor zamieszcza ten plan na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

9. W terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia przez Radę projektu rocznego planu działalności Centrum Dyrektor zamieszcza ten plan na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej.

10. Dyrektor przedstawia Radzie kwartalne informacje o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach.

11. Dyrektor może zasięgnąć opinii wyspecjalizowanych instytucji lub ekspertów, w tym ekspertów zagranicznych.

Art. 12. 1. W celu wskazania kandydatów na członków Rady Minister powołuje na okres 4 lat Zespół Identyfikujący Członków Rady, zwany dalej „Zespołem Identyfikującym”.

2. Zespół Identyfikujący składa się z przewodniczącego, którego wskazuje Minister, i czterech członków.

3. W skład Zespołu Identyfikującego mogą być powołane osoby:

- 1) o uznanym światowym dorobku naukowym;
- 2) aktywne zawodowo i prowadzące badania naukowe;
- 3) reprezentujące różne dziedziny nauki i środowiska naukowe;
- 4) niepozostające w związku małżeńskim, pokrewieństwie lub powinowactwie do drugiego stopnia włącznie z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin;
- 5) niepozostające z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin w takim stosunku prawnym, który może mieć wpływ na ich prawa lub obowiązki.

Art. 13. 1. Przewodniczący oraz członkowie Zespołu Identyfikującego nie otrzymują wynagrodzenia za udział w jego pracach.

2. Zamiejscowi członkowie Zespołu Identyfikującego otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Art. 14. 1. Zespół Identyfikujący, w terminie 2 miesięcy przed upływem kadencji Rady, sporządza i przekazuje Ministrowi listę co najmniej dwudziestu czterech kandydatów na członków Rady, spośród osób zgłoszonych przez podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, posiadające kategorię naukową A+ albo A, oraz przez organizacje reprezentujące środowisko naukowe, kierując się:

- 1) dorobkiem naukowym kandydata i jego bieżącą aktywnością naukową;
- 2) zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin nauki;
- 3) zasadami zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych środowisk naukowych.

2. W przypadku niepowołania przez Ministra kandydata na członka Rady Zespół Identyfikujący przedstawia Ministrowi nową kandydaturę spośród osób, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb wyłaniania kandydatów na członków Rady, kierując się potrzebą zapewnienia zrównoważonej reprezentacji różnych dziedzin nauki i różnych rodzajów podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Art. 15. 1. W skład Rady wchodzi dwudziestu czterech członków powoływanych przez Ministra spośród kandydatów wskazanych przez Zespół Identyfikujący.

2. Kadencja Rady trwa 4 lata, przy czym co 2 lata następuje wymiana połowy składu Rady.

3. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.

4. Członkiem Rady może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej stopień naukowy doktora;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) nie pozostaje w związku małżeńskim, pokrewieństwie lub powinowactwie do drugiego stopnia włącznie z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin;
- 5) nie pozostaje z członkami Rady, Zespołów Ekspertów, Dyrektorem lub Koordynatorami Dyscyplin w takim stosunku prawnym, który może mieć wpływ na jej prawa i obowiązki.

5. Członkostwa w Radzie nie można łączyć z członkostwem w Zespole Identyfikującym, Komisji Ewaluacji Nauki i Komitecie Polityki Naukowej, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz w organach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

6. Członkiem Rady nie może być również osoba pełniąca funkcję:

- 1) rektora lub funkcję kierowniczą w uczelni;
- 2) dyrektora:
 - a) instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk,
 - b) pomocniczej jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk,
 - c) instytutu badawczego,
 - d) instytutu działającego w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- 3) Prezesa lub wiceprezesa:
 - a) Polskiej Akademii Nauk,
 - b) Polskiej Akademii Umiejętności,
 - c) Centrum Łukasiewicz;
- 4) przewodniczącego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego albo Rady Głównej Instytutów Badawczych;
- 5) członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

7. Członkostwo w Radzie wygasa z dniem:

- 1) powołania w skład organów, o których mowa w ust. 5;
- 2) objęcia funkcji, o których mowa w ust. 6.

Art. 16. 1. Minister odwołuje członka Rady w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) objęcia funkcji, o których mowa w art. 15 ust. 5 i 6;
- 3) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w art. 15 ust. 4 pkt 2 i 3;
- 4) nieuczestniczenia w pracach Rady przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 5) naruszenia zasad etyki naukowej.

2. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji minister powołuje na jego miejsce na okres do końca kadencji Rady inną osobę wskazaną przez Zespół Identyfikujący spośród osób zgłoszonych w trybie art. 14 ust. 1.

Art. 17. 1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków.

2. Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

3. Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenia Rady z własnej inicjatywy, na wniosek Dyrektora lub co najmniej jedenastu członków Rady w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

4. Z posiedzeń Rady sporządza się protokół zawierający: listę uczestników posiedzenia, przebieg obrad, treść uchwał i liczbę oddanych głosów. Przewodniczący Rady przekazuje Ministrowi, na jego wniosek, kopię protokołu z posiedzenia Rady.

5. Rada wydaje opinie w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady.

6. Projekty opinii przygotowują komisje Rady powołane przez przewodniczącego Rady spośród jej członków.

7. Komisje Rady mogą zasięgać opinii ekspertów.

8. Szczegółowy tryb działania Rady, wyboru przewodniczącego oraz powoływania komisji Rady określa regulamin ustanowiony przez Radę.

9. Do przewodniczącego i członków Rady stosuje się przepis art. 13 ust. 2.

10. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 18. Do zadań Rady należy:

- 1) określanie maksymalnie trzydziestu dyscyplin lub grup dyscyplin, w ramach których będą ogłaszane i przeprowadzane konkursy na realizację projektów badawczych;
- 2) określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych zgodnych ze strategią rozwoju kraju;
- 3) ustalanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin;
- 4) określanie tematyki projektów badawczych i warunków przeprowadzania konkursów na ich realizację;
- 5) ogłaszanie konkursów na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora;
- 6) ocena merytoryczna wykonania zadań realizowanych przez Dyrektora, jego zastępców oraz Koordynatorów Dyscyplin;
- 7) wybór spośród wybitnych naukowców polskich i zagranicznych Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków złożonych w konkursach oraz wybór Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę merytoryczną związaną z rozliczeniem przyznanych środków;
- 8) powołanie Komisji Odwoławczej, złożonej z członków Rady, w celu rozpatrywania odwołań od decyzji Dyrektora w sprawach określonych w art. 33 ust. 2;
- 9) powoływanie, na wniosek Dyrektora, zewnętrznego audytora do oceny pracy Zespołów Ekspertów lub Koordynatorów Dyscyplin;
- 10) opiniowanie rocznych planów i sprawozdań, o których mowa w art. 11 ust. 5 i 6;
- 11) zatwierdzanie rocznych planów i sprawozdań, o których mowa w art. 11 ust. 7;
- 12) wyrażanie zgody na rozporządzanie przez Dyrektora majątkiem Centrum powyżej wartości określonej w statucie;
- 13) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów ustawy.

Art. 19. Obsługę administracyjną Centrum prowadzi Biuro Centrum.

Rozdział 3

Zadania Centrum i tryb ich realizacji

Art. 20. 1. Do zadań Centrum należy:

- 1) finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie:
 - a) projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów,
 - b) niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych projektów badawczych realizowanych w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej albo projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urzędów badawczych,
 - c) projektów badawczych realizowanych przez młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym mających na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego lub powołanie nowego zespołu naukowego,
 - d) stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora,
 - e) projektów badawczych dla doświadczonych naukowców mających na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe;
- 2) finansowanie badań naukowych innych niż wymienione w pkt 1, nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 3) nadzór nad realizacją badań naukowych, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) współpraca międzynarodowa w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, w tym określonej w pkt 1 lit. b;

- 5) upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych przez Centrum konkursach, o których mowa w ust. 2;
- 6) inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa;
- 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej, przy zapewnieniu środków finansowych na realizację tych zadań;
- 8) finansowanie nagrody Narodowego Centrum Nauki przyznawanej zgodnie z regulaminem określonym przez Radę i zatwierdzonym przez Ministra.

2. Badania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są kwalifikowane do finansowania w drodze konkursów.

3. Przy realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, Centrum może współpracować z podmiotami krajowymi i zagranicznymi.

4. Centrum przeznaczają nie mniej niż 20% środków pozostających w jego dyspozycji na wsparcie rozwoju młodych naukowców w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

5. Centrum, za zgodą Ministra, może zlecać wykonywanie zadań w zakresie wspierania badań podstawowych jednostkom organizacyjnym działającym na rzecz upowszechniania nauki.

6.³⁾ Centrum może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079).

7.³⁾ W zakresie realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, i programów, o których mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, Centrum może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1.

Art. 21. Rada określi szczegółowy regulamin przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Centrum, przy uwzględnieniu zasad przejrzystości procedur konkursowych oraz procedur wyłaniania ekspertów.

Art. 22. 1. Dyrektor, na wniosek Rady, powołuje Zespoły Ekspertów, o których mowa w art. 18 pkt 7, w celu dokonywania ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywania na tej podstawie list rankingowych oraz dokonywania ocen merytorycznych związanych z rozliczeniem przyznanych środków.

2. Dyrektor może wyznaczyć ekspertów zewnętrznych, w tym ekspertów zagranicznych, do dokonywania ocen, o których mowa w ust. 1.

3. Dyrektor może powierzyć ekspertom, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonywanie innych ocen związanych z realizacją zadań Centrum.

4. Eksperci, otrzymują wynagrodzenie za prace związane z dokonywaniem ocen, o których mowa w ust. 1–3. Wysokość wynagrodzenia ustala Dyrektor.

5. Do ekspertów stosuje się przepis art. 13 ust. 2.

Art. 23. 1. Rada dokonuje wyboru Koordynatorów Dyscyplin w drodze konkursu.

2. Informację o ogłoszonym konkursie Rada przekazuje niezwłocznie Ministrowi.

3. Do kandydatów na Koordynatorów Dyscyplin stosuje się przepisy art. 4 ust. 4 pkt 1, 2, 4 i 5.

4. Koordynatorzy Dyscyplin są zatrudniani przez Dyrektora na podstawie umowy o pracę na czas określony, nie dłuższy niż 4 lata.

5. Zatrudnienia na stanowisku Koordynatora Dyscyplin nie można łączyć z zatrudnieniem w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

6. Rada określi regulamin konkursu na stanowisko Koordynatora Dyscyplin oraz sposób dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 114 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079), która weszła w życie z dniem 4 czerwca 2022 r.

Art. 24. 1. Do zadań Koordynatorów Dyscyplin należy:

- 1) organizowanie i przeprowadzanie konkursów, o których mowa w art. 20 ust. 2;
- 2) organizowanie prac Zespołów Ekspertów powołanych do oceny wniosków złożonych w konkursach;
- 3) upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o przeprowadzanych konkursach;
- 4) analiza złożonych wniosków pod względem formalnym;
- 5) ocena rzetelności i bezstronności opinii przygotowanych przez ekspertów;
- 6) przedkładanie Dyrektorowi do zatwierdzenia list rankingowych przygotowanych przez Zespoły Ekspertów;
- 7) realizacja innych zadań zleconych przez Dyrektora.

2. W szczególnych przypadkach Koordynator Dyscyplin, po zasięgnięciu opinii Zespołu Ekspertów, może dokonać zmian kolejności projektów badawczych na liście rankingowej. Koordynator Dyscyplin przedkłada Dyrektorowi do zatwierdzenia zmienioną listę rankingową wraz z pisemnym uzasadnieniem.

Art. 25. 1. Koordynatorzy Dyscyplin ogłaszają konkursy na realizację projektów badawczych zgodnie z tematyką projektów i warunkami przeprowadzania tych konkursów określonymi przez Radę.

2. Informacje o warunkach przeprowadzenia konkursu na realizację projektów badawczych, kryteriach oceny wniosków oraz kwocie środków przeznaczonych na sfinansowanie projektów badawczych są ogłaszane najpóźniej na 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków.

3. Ogłoszenia o konkursach na realizację projektów badawczych zamieszcza się w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej oraz udostępnia w siedzibie Centrum oraz w siedzibie urzędu obsługującego Ministra.

Art. 26. Rada ogłasza konkursy na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, w tym terminy i tryb ich przeprowadzania, warunki, jakie muszą spełniać wnioskodawcy, oraz sposób i kryteria oceny wniosków najpóźniej na 3 miesiące przed upływem terminu składania wniosków. Do ogłaszania konkursów stosuje się przepis art. 25 ust. 3.

Art. 27. 1. W konkursie na realizację projektu badawczego mogą brać udział:

- 1) podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 2) grupy podmiotów, w skład których wchodzi co najmniej dwa podmioty, o których mowa w pkt 1, albo co najmniej jeden z tych podmiotów oraz co najmniej jeden przedsiębiorca;
- 3) centra naukowo-przemysłowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498);
- 4) centra Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796);
- 5) biblioteki naukowe;
- 6) przedsiębiorcy mający status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 706 oraz z 2022 r. poz. 1079);
- 7) jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną i siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7a)⁴⁾ Prezes Głównego Urzędu Miar;
- 8) osoby fizyczne;
- 9) przedsiębiorcy prowadzący badania naukowe w innej formie organizacyjnej niż określone w pkt 1–7.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przystępując do konkursu, przedstawiają oświadczenie o niefinansowaniu zadań objętych wnioskiem ze środków pochodzących z innych źródeł.

⁴⁾ Dodany przez art. 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117), która weszła w życie z dniem 10 czerwca 2022 r.

3. W przypadku skierowania do finansowania projektu badawczego zgłoszonego przez osobę fizyczną Dyrektor wydaje decyzję o przyznaniu środków finansowych podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–7 i 9, wskazanemu we wniosku jako podmiot realizujący, który zobowiązany jest zatrudnić wnioskodawcę.

4. Dyrektor, na wniosek kierownika projektu badawczego, może wyrazić zgodę na zmianę podmiotu realizującego projekt po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–7 i 9, realizujący projekt i podmiot przejmujący realizację projektu.

Art. 28. 1. W konkursach na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora mogą brać udział młodzi naukowcy w rozumieniu art. 360 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

2. Środki finansowe są przyznawane podmiotowi, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, w którym osoba, o której mowa w ust. 1, prowadzi działalność naukową.

Art. 29. Wnioski o finansowanie projektów badawczych składa się w języku polskim i w języku angielskim. Rada może wskazać dziedziny lub dyscypliny nauki, w których wnioski składa się tylko w języku polskim.

Art. 30. 1. Przy ocenie wniosków składanych w konkursach na realizację projektów badawczych uwzględnia się:

- 1) poziom naukowy badań lub zadań przewidzianych do realizacji;
- 2) nowatorski charakter problemu naukowego, którego rozwiązanie jest proponowane;
- 3) osiągnięcia naukowe zespołu wykonawców;
- 4) zasadność planowanych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu badań;
- 5) wpływ realizacji projektu badawczego na rozwój dyscypliny naukowej;
- 6) ocenę wykonania przez wnioskodawcę projektów badawczych uprzednio finansowanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

2. Rada może dla danego konkursu określić dodatkowe kryteria, poza określonymi w ust. 1.

3. Dyrektor określa szczegółowy tryb sporządzania ocen wniosków przez Zespoły Ekspertów.

Art. 31. Koordynator Dyscyplin zamieszcza na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej informację o wnioskach złożonych w konkursach na realizację projektów badawczych i wynikach tych konkursów zawierającą:

- 1) tytuł złożonego wniosku;
- 2) imię i nazwisko kierownika projektu badawczego oraz nazwę albo imię i nazwisko podmiotu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, będącego wnioskodawcą;
- 3) pozycję na liście rankingowej uzyskaną przez projekt badawczy skierowany do finansowania;
- 4) wysokość środków finansowych proponowanych do przyznania na poszczególne projekty badawcze przez Koordynatora Dyscyplin i przyznanych przez Dyrektora;
- 5) nazwę podmiotu realizującego, który zobowiązany jest zatrudnić wnioskodawcę – w przypadku gdy wnioskodawca jest osobą fizyczną.

Art. 32. 1. Eksperta wyłącza się z postępowania w sprawie oceny wniosków w sytuacji zagrożenia konfliktem interesów, a w szczególności pozostawania z wnioskodawcą w:

- 1) związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia włącznie;
- 2) innym stosunku prawnym, który może mieć wpływ na jego prawa i obowiązki.

2. Koordynator Dyscyplin wyłącza eksperta z postępowania w sprawie oceny wniosków w sytuacji uzasadnionego podejrzenia stronniczego działania.

3. Opinii przygotowanej przez eksperta, który został wyłączony z postępowania w sprawie oceny wniosków, nie uwzględnia się.

4. Rada może powołać nowego eksperta na miejsce eksperta, który został wyłączony z postępowania w sprawie oceny wniosków.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do Koordynatora Dyscyplin przy wykonywaniu przez niego czynności, o której mowa w art. 24 ust. 2. Wyłączenia Koordynatora Dyscyplin dokonuje Dyrektor.

6. W przypadku wyłączenia, o którym mowa w ust. 5, Koordynator Dyscyplin przedstawia Dyrektorowi do zatwierdzenia listę rankingową sporządzoną przez Zespół Ekspertów.

Art. 33. 1. Rozstrzygnięcia w sprawie przyznania środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów, o których mowa w art. 20 ust. 2, są podejmowane przez Dyrektora w drodze decyzji w terminie 6 miesięcy od upływu terminu składania wniosków.

2. W przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej Rady w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji Dyrektora.

3. Komisja Odwoławcza Rady rozstrzyga w sprawie odwołania nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

4. Jeżeli przepisy ustawy albo przepisy odrębne nie stanowią inaczej, do postępowań w sprawie przyznania środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów, o których mowa w art. 20 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185), z wyłączeniem art. 10, art. 13, art. 14, art. 28, art. 31, art. 56, art. 61 § 4, art. 63, art. 64, art. 75–103, art. 107, art. 114–122 oraz art. 123.

5. Na decyzję Komisji Odwoławczej Rady przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 34. 1. Dyrektor zawiera z podmiotem, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, w którym projekt badawczy ma być realizowany, i z kierownikiem projektu badawczego umowę o realizację i finansowanie tego projektu.

2. W umowie określa się w szczególności:

- 1) zakres tematyczny projektu badawczego, termin i warunki jego realizacji;
- 2) wysokość środków finansowych przyznanych na realizację projektu badawczego i tryb ich przekazania przez Centrum;
- 3) sposób zagospodarowania, po zakończeniu realizacji projektu badawczego, zakupionej lub wytworzonej aparatury naukowo-badawczej;
- 4) wymierne i spodziewane efekty realizacji projektu badawczego, w tym zobowiązanie wykonawcy do ewaluacji i publikacji wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym;
- 5) sposób i tryb wykonywania przez Centrum nadzoru nad realizacją projektu badawczego;
- 6) sposób finansowego rozliczenia projektu badawczego;
- 7) sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej projektu badawczego;
- 8) warunki rozwiązania umowy.

3. Nadzór nad realizacją projektów badawczych obejmuje:

- 1) ocenę raportów okresowych z realizacji projektów badawczych;
- 2) kontrolę w siedzibie podmiotu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, przez wyznaczony przez Dyrektora zespół kontrolujący;
- 3) uprawnienia Dyrektora do wstrzymania finansowania projektu badawczego, w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie realizacji projektu badawczego do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości;
- 4) uprawnienia Dyrektora do przerwania finansowania projektu badawczego w przypadku wydatkowania przez wykonawcę środków finansowych niezgodnie z umową lub nieterminowego albo nienależytego wykonywania umowy, w tym w szczególności stwierdzenia, na podstawie opinii Rady, zmniejszenia zakresu rzeczowego realizowanego projektu badawczego.

4. Dyrektor dokonuje rozliczenia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego finansowanego przez Centrum po przyjęciu sprawozdania finansowego przedłożonego przez podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, oraz po uzyskaniu pozytywnej oceny merytorycznej projektu dokonanej przez Zespół Ekspertów oraz Radę.

5. Dla projektów badawczych o całkowitej wartości przekraczającej kwotę określoną przez Radę, odpowiednio do przedmiotu i kosztochłonności badań Dyrektor zleca przeprowadzenie zewnętrznego audytu ich wykonania.

Art. 35. 1. Dyrektor zawiera umowę z podmiotem, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1–7 i 9, w którym prowadzi działalność naukową osoba, której przyznano stypendium doktorskie lub środki na staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się termin i warunki jej wykonania, wysokość przyznanych środków finansowych oraz warunki ich przekazywania i rozliczania przez Centrum.

3. W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności naukowej przez osobę, o której mowa w ust. 1, w okresie objętym umową, Dyrektor wstrzymuje dalsze finansowanie.

Art. 35a. 1. Należności finansowe wynikające z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1 Dyrektor może umorzyć z urzędu albo na wniosek dłużnika, jeżeli:

- 1) dłużnik został wykreślony z właściwego rejestru, a odpowiedzialność za długi nie przeszła na osoby trzecie;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych albo postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika z przyczyn, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520), albo umorzył postępowanie upadłościowe z przyczyn, o których mowa w art. 361 ust. 1 tej ustawy.

2. Dyrektor, na uzasadniony wniosek dłużnika albo z urzędu, może umorzyć, w całości albo w części, należność finansową wynikającą z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1, odroczyć termin spłaty tej należności lub rozłożyć ją na raty, o ile nie będzie to stanowiło pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, jeżeli:

- 1) wystąpiła nadzwyczajna zmiana stosunków gospodarczych, której strony nie mogły przewidzieć w dniu otrzymania środków finansowych, z powodu której zapłata należności przez dłużnika groziłaby znacznym pogorszeniem jego sytuacji ekonomicznej;
- 2) wystąpiły ważne zdarzenia losowe niezależne od dłużnika;
- 3) jest to uzasadnione ryzykiem naukowym wynikającym z charakteru wykonywanego projektu;
- 4) jest to uzasadnione ważnymi względami społecznymi lub gospodarczymi oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

3. Umorzenie należności finansowej wynikającej z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1 wymaga zgody Ministra w przypadku, o którym mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 1–3, jeżeli wartość należności finansowej przekracza 150 000 zł;
- 2) w ust. 2 pkt 4.

4. Spłata należności finansowej odroczonej albo rozłożonej na raty następuje na podstawie umowy zawartej z dłużnikiem.

5. Do umorzenia należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1, w przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*.

6. Dyrektor zamieszcza, na stronie podmiotowej Centrum w Biuletynie Informacji Publicznej, kwartalną informację o umorzeniach należności finansowych wynikających z rozliczenia środków finansowych przyznanych na podstawie art. 33 ust. 1, zawierającą wykaz podmiotów wraz ze wskazaniem wysokości umorzonych kwot i przyczyn umorzenia, do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Art. 36. 1. W przypadku wyników:

- 1) badań naukowych będących wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny,
- 2) prac rozwojowych

– powstałych w ramach prac lub zadań finansowanych przez Centrum oraz know-how związanego z tymi wynikami, prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub układu scalonego oraz prawa do ochrony wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej przez hodowcę odmiany rośliny przysługuje podmiotowi, któremu Dyrektor przyznał środki finansowe, chyba że umowa między Centrum a podmiotem otrzymującym środki finansowe albo decyzja o przyznaniu środków stanowi inaczej.

2. Do własności majątkowych praw autorskich powstałych w wyniku realizacji zadań finansowanych przez Centrum stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 655).

3. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układu scalonego, wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej odmiany rośliny, uzyskanych przez pracownika uczelni publicznej w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tej uczelni stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

4. Do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układu scalonego, wyhodowanej albo odkrytej i wyprowadzonej odmiany rośliny, uzyskanych przez pracownika instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy w tym instytucie stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk.

Art. 37. 1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc publiczna w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 20.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
- 2) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
- 3) sposób kumulowania pomocy,
- 4) maksymalne wielkości pomocy

– z uwzględnieniem wymagań dotyczących dopuszczalnej pomocy publicznej określonych w przepisach prawa wspólnotowego oraz celów polityki naukowej państwa.

Rozdział 4

Finansowanie działalności Centrum

Art. 38. 1. Przychodami Centrum są:

- 1) dotacja celowa na finansowanie zadań, o których mowa w art. 20, przekazywana na wniosek Dyrektora;
- 2) dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania wykonywanymi przez Centrum zadaniami, o których mowa w pkt 1, przekazywana na wniosek Dyrektora;
- 3) dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań, o których mowa w pkt 1.

2. Przychodami Centrum mogą być środki finansowe pochodzące z innych źródeł, w szczególności:

- 1) środki przekazane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze;
- 2) odsetki od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 3) zapisy i darowizny.

3. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 Centrum może, po uregulowaniu należności podatkowych, wykorzystywać na finansowanie zadań, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2. Środki niewykorzystane w danym roku nie podlegają zwrotowi do budżetu państwa.

Art. 39. Środki finansowe są wydatkowane przez Centrum zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 40. 1. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy ustalany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Podstawę gospodarki finansowej Centrum w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia przez Ministra rocznego planu finansowego Centrum stanowi projekt tego planu pozytywnie zaopiniowany przez Radę.

3. Zmiany planu finansowego Centrum dokonuje się w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 41. 1. Centrum tworzy:

- 1) fundusz statutowy;
- 1a) fundusz rezerwowy;
- 2) fundusze określone w odrębnych ustawach.

2. Fundusz statutowy Centrum odzwierciedla równowartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników aktywów stanowiących wyposażenie Centrum na dzień rozpoczęcia przez nie działalności.

3. Fundusz rezerwowy:

- 1) zwiększa się o wartość zysku netto Centrum;
- 2) zmniejsza się o wartość straty netto Centrum.

Art. 42. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Centrum podlega badaniu przez firmę audytorską.

2. Minister dokonuje wyboru firmy audytorskiej w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością Centrum

Art. 43. 1. Minister sprawuje nadzór nad działalnością Centrum pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości.

2. W ramach nadzoru Minister:

- 1) dokonuje kontroli, o której mowa w art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 2) zatwierdza projekt rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na 2 kolejne lata;
- 3) zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Centrum;
- 4) przyjmuje sprawozdanie z działalności Centrum przedstawione przez Dyrektora;
- 5) dokonuje oceny działalności Centrum na podstawie sprawozdania, o którym mowa w pkt 4;
- 6) może żądać wglądu do wszystkich dokumentów Centrum.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, Dyrektor przedkłada Ministrowi żadaną dokumentację nie później niż w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia żądania.

Art. 43a. 1. Działalność Centrum podlega audytowi zewnętrznemu w zakresie prawidłowości realizacji zadań, rocznego planu finansowego i sprawozdawczości, a także funkcjonowania kontroli zarządczej.

2. Audyt przeprowadza się nie rzadziej niż co 4 lata.

3. Audyt obejmuje działalność Centrum w roku kalendarzowym z okresu, o którym mowa w ust. 2.

Rozdział 6

Przepis końcowy

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie w terminie⁵⁾ i na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620 i 1036 oraz z 2012 r. poz. 756).

⁵⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 1 października 2010 r. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620 i 1036 oraz z 2012 r. poz. 756), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.